

Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA CURȚII (Camera întâi)

12 mai 2016*

„Trimitere preliminară — Regulamentul de procedură al Curții — Articolul 53 alineatul (2) — Libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor — Situație pur internă — Necompetența vădită a Curții”

În cauzele conexate C-692/15-C-694/15,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Consiglio di Stato (Consiliul de Stat, Italia), prin deciziile din 12 noiembrie 2015, primite de Curte la 21 decembrie 2015, în procedurile

Security Service Srl (C-692/15),

Il Camaleonte Srl (C-693/15),

Vigilanza Privata Turris Srl (C-694/15)

împotriva

Ministero dell’Interno (C-692/15 și C-693/15),

Questura di Napoli,

Questura di Roma (C-692/15),

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, președinte de cameră, și domnii J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund, S. Rodin (raportor) și E. Regan, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere decizia luată, după ascultarea avocatului general, de a se pronunța prin ordonanță motivată, conform articolului 53 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții,

dă prezenta

* Limba de procedură: italiana.

Ordonanță

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolelor 49 TFUE și 56 TFUE.
- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul a trei litigii, între Security Service Srl (cauza C-692/15), Il Camaleonte Srl (cauza C-693/15) și Vigilanza Privata Turrus Srl (cauza C-694/15) (denumite în continuare, împreună, „societățile de securitate”), pe de o parte, și Ministero dell’Interno (Ministerul de Interne) (cauzele C-692/15 și C-693/15), Questura di Napoli (Poliția din Napoli, Italia) și Questura di Roma (Poliția din Roma, Italia) (cauza C-692/15), pe de altă parte, cu privire la legalitatea cerințelor referitoare la prestarea anumitor servicii de securitate.

Cadrul juridic

Dreptul italian

- 3 Articolul 2 din regio decreto legge n. 1952/1935 (convertito in legge n. 508/1936) [Decretul-lege regal nr. 1952/1935 (transformat în Legea nr. 508/1936)] impune oricărei persoane care dorește să organizeze un serviciu privat de securitate obligația de a supune regulamentul privind acest serviciu aprobării poliției din provincia pe teritoriul căreia această persoană intenționează să ofere astfel de servicii.
- 4 Articolul 3 din Decretul-regal nr. 1952/1935 prevede:
„Questore are posibilitatea de a modifica normele privind serviciile propuse în temeiul articolului precedent și de a adăuga toate obligațiile pe care le consideră oportune în interes public.”
- 5 Regulamentul privind reglementarea caracteristicilor minime ale structurii și a condițiilor minime de calitate ale întreprinderilor și ale serviciilor de securitate, adoptat prin decreto ministeriale n. 269 (Decretul ministerial nr. 269) din 1 decembrie 2010, stabilește, potrivit instanței de trimitere, caracteristicile și condițiile „minime” pe care trebuie să le îndeplinească o societate de securitate pentru a fi autorizată să își desfășoare activitatea. Questore își păstrează posibilitatea de a stabili dispoziții speciale pentru circumstanțe sau limite teritoriale specifice.

Litigiile principale

- 6 Pentru a-și desfășura activitate în provincia Napoli, societățile de securitate au solicitat, fiecare, poliției din Napoli să aprobe „regulamentul tehnic privind serviciile” al acestora. Prin decretele din 10 februarie, din 4 septembrie și, respectiv, din 7 iulie 2014, poliția din Napoli a aprobat regulamentele menționate, sub rezerva, printre altele, ca acestea să prevadă ca societățile respective să aloce cel puțin doi agenți pentru fiecare operațiune care ține de serviciul de securitate privind o intervenție inopinată la fața locului, de serviciul de intervenție la alarme și de transportul de sume de până la 100 000 de euro (denumite în continuare „prevederile în cauză”).
- 7 Security Service a atacat decizia poliției din Napoli care o privea la Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Tribunalul Administrativ Regional din Lazio, Italia). Il Camaleonte și Vigilanza Privata Turrus au introdus de asemenea câte o astfel de acțiune la Tribunale amministrativo regionale per la Campania (Tribunalul Administrativ Regional din Campania, Italia).
- 8 Aceste trei acțiuni au fost respinse de instanțele în cauză.

- 9 Societățile de securitate au declarat apel împotriva acestor decizii de respingere la instanța de trimitere, arătând printre altele că prevederile în cauză se opuneau, pe de o parte, reglementării naționale pertinente de stabilire a condițiilor minime privind organizarea și serviciile acestor întreprinderi și, pe de altă parte, principiilor fundamentale ale dreptului Uniunii Europene în materia libertății de stabilire, precum și a liberei prestări a serviciilor, astfel cum au fost interpretate prin Hotărârea Curții din 13 decembrie 2007, Comisia/Italia (C-465/05, EU:C:2007:781).
- 10 Instanța de trimitere consideră că prevederile în cauză nu sunt afectate de nelegalitate în raport cu dreptul național.
- 11 În ceea ce privește dreptul Uniunii, instanța de trimitere consideră că nu este cert că soluțiile reținute în Hotărârea din 13 decembrie 2007, Comisia/Italia (C-465/05, EU:C:2007:781), sunt aplicabile în vederea aprecierii compatibilității prevederilor în cauză cu articolele 49 TFUE și 56 TFUE.
- 12 Potrivit acestei instanțe, prevederile în cauză vizează toate serviciile private de securitate pe teritoriul provinciilor Napoli și Caserta (Italia) și, în consecință, nu au efecte discriminatorii contrare unor principii precum libera concurență, dreptul de stabilire și libera prestare a serviciilor.
- 13 Pe de altă parte, creșterea cheltuielilor de exploatare generată de prevederile în cauză nu ar părea nesustenabilă pentru societățile de securitate și nici măsurile adoptate de poliția din Napoli, deși discreționare, nu ar fi disproporționate având în vedere nevoile obiective ale provinciilor Napoli și Caserta. În plus, acțiunea societăților de securitate ar contribui la completarea acțiunii forțelor de ordine publică pentru prevenirea infracțiunilor și combaterea criminalității. În consecință, organizarea activităților acestor societăți conform anumitor criterii de eficiență și de eficacitate ar răspunde nu numai intereselor clienților acestor întreprinderi, ci și interesului colectivității și autorităților publice.
- 14 Deși consideră că acțiunile cu care este sesizată ar putea fi respinse, instanța de trimitere apreciază că sunt îndeplinite condițiile pentru sesizarea Curții cu o cerere de decizie preliminară în temeiul articolului 267 TFUE.

Cu privire la competența Curții de a soluționa cererile de decizie preliminară

- 15 Conform articolului 53 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când aceasta este în mod vădit necompetentă să judece o cauză sau atunci când o cerere sau o cerere introductivă este în mod vădit inadmisibilă, Curtea poate oricând să decidă, după ascultarea avocatului general, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.
- 16 Este necesar ca în prezentele cauze conexe să se aplice dispoziția menționată.
- 17 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, procedura instituită la articolul 267 TFUE este un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale cu ajutorul căruia Curtea furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului Uniunii care le sunt necesare pentru soluționarea litigiului asupra căruia urmează să se pronunțe (a se vedea printre altele Hotărârea din 27 noiembrie 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punctul 83 și jurisprudența citată).
- 18 Cerințele privind conținutul unei cereri de decizie preliminară figurează explicit la articolul 94 din Regulamentul de procedură, pe care instanța de trimitere se prezumă, în cadrul cooperării instituite la articolul 267 TFUE, că îl cunoaște și pe care este obligată să îl respecte cu strictețe (a se vedea în acest sens Ordonanța din 3 iulie 2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punctul 21).

- 19 Curtea a arătat în numeroase rânduri că necesitatea de a ajunge la o interpretare a dreptului Uniunii care să îi fie utilă instanței naționale impune definirea de către aceasta din urmă a cadrului factual și normativ în care se încadrează întrebările adresate sau cel puțin explicarea ipotezelor de fapt pe care se întemeiază aceste întrebări (a se vedea printre altele Ordonanța din 18 aprilie 2013, *Adiamix*, C-368/12, nepublicată, EU:C:2013:257, punctul 20 și jurisprudența citată).
- 20 Instanța de trimitere trebuie să indice de asemenea motivele exacte care au determinat-o să reflecteze asupra interpretării anumitor dispoziții ale dreptului Uniunii și să aprecieze ca necesar să adreseze întrebări preliminare Curții. Aceasta s-a pronunțat deja în sensul că este indispensabil ca instanța națională să ofere un minim de explicații cu privire la motivele care au stat la baza alegerii prevederilor de drept al Uniunii a căror interpretare o solicită și cu privire la legătura pe care o stabilește între aceste prevederi și legislația națională aplicabilă litigiului cu care este sesizată (a se vedea printre altele Ordonanța din 4 iunie 2015, *Argenta Spaarbank*, C-578/14, nepublicată, EU:C:2015:372, punctul 15 și jurisprudența citată).
- 21 Este necesar să se sublinieze că informațiile furnizate și întrebările adresate în deciziile de trimitere trebuie să permită Curții nu numai să dea răspunsuri utile, ci și să ofere guvernelor statelor membre, precum și celorlalte părți interesate posibilitatea de a prezenta observații, conform articolului 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Revine acestora din urmă obligația de a veghea ca posibilitatea respectivă să fie asigurată, ținând cont de faptul că, în temeiul dispoziției menționate anterior, numai deciziile de trimitere sunt notificate părților interesate, însoțite de o traducere în limba oficială a fiecărui stat membru, iar nu și dosarul național transmis eventual la Curte de instanța de trimitere (*Hotărârea* din 11 iunie 2015, *Base Company și Mobistar*, C-1/14, EU:C:2015:378, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 22 În temeiul unei jurisprudențe constante, Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională, printre altele, numai dacă este evident că dispoziția din dreptul Uniunii supusă interpretării Curții nu este aplicabilă (*Hotărârea* din 17 septembrie 2015, *van der Lans*, C-257/14, EU:C:2015:618, punctul 20 și jurisprudența citată).
- 23 În această privință, în măsura în care cererile de decizie preliminară ar privi compatibilitatea prevederilor în cauză cu dispozițiile Tratatului FUE care reglementează libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor, este necesar să se arate că acestea nu sunt aplicabile într-o situație în care toate elementele se limitează la interiorul unui singur stat membru (a se vedea în acest sens Ordonanța din 3 iulie 2014, *Tudoran*, C-92/14, EU:C:2014:2051, punctul 37 și jurisprudența citată).
- 24 Or, se impune constatarea că nu reiese nicidecum din cererile de decizie preliminară că societățile de securitate ar fi stabilite în altă parte decât în Italia sau că ar exista alte elemente legate de activitățile acestora care nu s-ar limita la interiorul unui singur stat membru.
- 25 Prin urmare, cererile de decizie preliminară nu furnizează elemente concrete care să permită să se stabilească că articolele 49 TFUE și 56 TFUE se pot aplica circumstanțelor din litigiile principale.
- 26 Trebuie amintit totuși că, în anumite condiții, caracterul pur intern al situației în discuție nu împiedică Curtea să răspundă la o întrebare adresată în temeiul articolului 267 TFUE.
- 27 Aceasta poate fi situația, de exemplu, în ipoteza în care dreptul național impune instanței de trimitere să permită unui resortisant al statului membru de care aparține instanța respectivă să beneficieze de aceleași drepturi precum cele conferite de dreptul Uniunii resortisantului unui alt stat membru aflat în aceeași situație sau atunci când cererea de decizie preliminară privește dispoziții de drept al Uniunii la care dreptul național al unui stat membru face trimitere pentru a determina normele aplicabile unei situații pur interne din acel stat (*Ordonanța* din 3 iulie 2014, *Tudoran*, C-92/14, EU:C:2014:2051, punctul 39 și jurisprudența citată).

- 28 Cu toate acestea, deși Curtea poate, în astfel de circumstanțe, efectua interpretarea solicitată, nu îi revine sarcina de a lua o asemenea inițiativă dacă din cererea de decizie preliminară nu reiese că instanța de trimitere are în mod efectiv o astfel de obligație (a se vedea Ordonanța din 30 ianuarie 2014, C., C-122/13, EU:C:2014:59, punctul 15).
- 29 În decizia de trimitere nu se menționează niciun element care să permită să se concluzioneze că dreptul italian impune instanței de trimitere să permită societăților de securitate cu sediul în Italia să beneficieze de aceleași drepturi precum cele conferite de dreptul Uniunii unei societăți cu sediul în alt stat membru în aceeași situație sau că dreptul italian face trimitere la dreptul Uniunii pentru a determina normele aplicabile unei situații pur interne din acel stat.
- 30 Trebuie să se arate însă că instanța de trimitere păstrează posibilitatea de a prezenta o nouă cerere de decizie preliminară atunci când va fi în măsură să furnizeze Curții toate elementele care să îi permită acesteia să se pronunțe (a se vedea în acest sens Ordonanța din 14 martie 2013, EBS Le Relais Nord-Pas-de-Calais, C-240/12, nepublicată, EU:C:2013:173, punctul 22, Ordonanța din 18 aprilie 2013, Adiamix, C-368/12, nepublicată, EU:C:2013:257, punctul 35, și Ordonanța din 5 noiembrie 2014, Hunland-Trade, C-356/14, nepublicată, EU:C:2014:2340, punctul 24).
- 31 În aceste condiții, este necesar să se constate că, în temeiul articolului 53 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Curtea este în mod vădit necompetentă pentru a răspunde la întrebările adresate de Consiglio di Stato (Consiliul de Stat, Italia).

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 32 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident invocat în fața instanței de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) dispune:

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este în mod vădit necompetentă să răspundă la întrebările adresate de Consiglio di Stato (Consiliul de Stat, Italia) prin deciziile din 12 noiembrie 2015.

Semnături